

DR. KARTAL BÉLA

(1936–2005)

belgyógyász szakorvos, entomológus

Jászberényben született 1936. augusztus 17-én.

Szülei: Kortal (Kraft) Béla agrármérnök és Fazekas Mária tanítónő (Fazekas Ágoston a jászberényi József Nádor Gimnázium tanára, és a Jász Hírlap főszerkesztő unokája)

Az általános iskolát szülővárosában végezte.

1955-ben a pápai Türr István Gimnáziumban érettségizett.

1961-ben a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett oklevelet.

1961–1968 között a Szegedi Orvostudományi Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikáján szakorvosi képesítést szerzett, majd osztályvezető tanársegéd.

1968–1982 között az orosházi rendelőintézet igazgatója.

1982-től 1990-ig a Veszprém Megyei Kórház-Rendelőintézet főigazgató-helyettese, megyei szakfőorvos.

1990–1997 között a Veszprém Megyei Járóbeteg-ellátás (rendelőintézet) vezetője.

1997. december 31-én nyugdíjba vonult.

2005. április 24-én hunyt el Balatonfüreden. A veszprémi Vámosi úti temetőben nyugszik.

Munkássága:

1954-től a Magyar Rovartani Társaság (Societas Entomologica Hungariae) tagja. Amatőr rovarászként a nappali lepkék csoportját kutatta a megye, a Bakony hegység és környéke területén. Külföldön az Alpok, a Kárpát-medence és a Balkán területén végzett lepkészeti (lepidopterológiai) vizsgálatokat. Saját kutatási adatai Dietzel Gyula Bakony-kutató munkáiban szerepelnek.

Kitüntetései:

1986. Kiváló Munkáért

1987. a Közbiztonsági Érem arany fokozata

1989. a Magyar Köztársaság Csillagrendje

Nemcsak gyógyított, hanem lelkesen és eredményesen foglalkozott az entomológiával is. (Az állatoknak a rovarokat tanulmányozó ága.)

Szerény ember volt, önmagáról alig, baráti körben is csak keveset beszélt. Igazán fontosnak tartotta, és nyitott szívvel, őszintén segített a hozzáfordulókon. Szabadidejében az európai nappali lepkék tanulmányozásával és gyűjtésével foglalkozott. Lepkegyűjteménye számottevő.

Egyik létrehozója és aktív tagja volt a dr. Insperger Antal ügyvezető kórházigazgató által 1991-ben létrehozott Csolnoky Ferenc Emlékbizottságnak. (Hogya György nyomán)

A Veszprém Megyei Napló Bali József következő cikkét közölte:

„In memoriam dr. Kortal Béla (1936–2005)

Egy orvos választott életformája, hogy az ember a természettel szemben minden csatát megnyer, kivéve az utolsót. Az utolsó csatát Béla is elvesztette, kezéből kiesett a lepkeháló. 2005. április 24-én (más forrás szerint 22-én, szerk.) este 8 órakor itt hagyott bennünket. [...] A lepkékkel 1954-ben, még pápai diák korában Tallós Pál, a korán elhunyt növénycönológus ismertette meg, s ez a hatás élete végéig elkísérte. Még abban az évben tagja lett a Magyar

Rovartani Társaságnak. 1982-től az Alföld szegényes nappali lepkefaunája után a Bakony, Béla számára a paradicsomot jelentette, s ettől kezdve, megismerkedésünk után, számos közös gyűjtőúton vettünk részt, melyekre olykor felesége és fia is elkísérték. Neki köszönhető, hogy a salzföldi csarabosborókás környékén lokálisan repülő Pyronia tithonus populációja ismertté vált. A '80-as évek első felében a Maculinea génusz fajainak terjedésével foglalkozott, a xerophila-t Ő találta meg a Márkó-Veszprémi Nagymezőn. 5 évvel ezelőtt áttért az éjjeli lepkék gyűjtésére is, gyűjteményének fajszáma szépen szaporodott. Tervét, hogy az éjjelieknek kis példányszámú, de lehetőleg teljes bakonyi anyagát begyűjtse, már nem tudta megvalósítani. Legyengült szíve a harmadik rohamnak nem volt képes ellenállni. Kutatásainak eredményeit sajnos nem publikálta, bár ígérte, erre sem kerülhet már sor. Talán valaki más, rövid közleményben az utókor számára hozzáférhetővé teszi. Hamvait május 4-én Veszprémben, a Vámosi úti temetőben helyezték örök nyugalomra. Kedves Béla, szeretett és tisztelt tagtársunk, kollégánk, barátunk, pihenj békében a lepkék örök vadászmezején. Isten Velede.” Dietzel Gyula

Forrás:

<http://www.ekmk.hu/lexikon/talalatok3.php?beture=KARTAL%20B%C3%A9la>

Rovarász Híradó, 39. szám. 2005. május

Veszprémi Szemle 2005/1. 126. o.

Adatközlő: Csörgő Terézia

Jászberény, 2019. 11. 15.

Összeállította: Dr. Suba Györgyné